

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 29 november 2018*

”Överklagande – Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik – Restriktiva åtgärder mot Islamiska republiken Iran – Frysning av penningmedel och ekonomiska resurser – Tribunalens ogiltigförklaring av ett upptagande – Upptagande på nytt – Skäl för upptagande som avser ekonomiskt stöd till Irans regering och medverkan i upphandling av förbjudna varor och teknik – Räckvidd – Finansiering av projekt i olje- och gassektorn – Bevisning som föregår det första upptagandet i tiden – Omständigheter som var kända före det första upptagandet – Artikel 266 FEUF – Rättskraft – Räckvidd – Effektivt rättsligt skydd”

I mål C-248/17 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 11 maj 2017,

Bank Tejarat, Teheran (Iran), företrädd av S. Zaiwalla, P. Reddy och A. Meskarian, solicitors, M. Brindle, QC, T. Otty, QC, och R. Blakeley, barrister,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska unionens råd, företrädd av J. Kneale och M. Bishop, båda i egenskap av ombud,

svarande i första instans

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på sjunde avdelningen T. von Danwitz (referent), tillika tillförordnad ordförande på fjärde avdelningen, samt domarna K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Juhász och C. Vajda,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom

- 1 Bank Tejarat har i sitt överklagande yrkat att den dom som Europeiska unionens tribunal meddelade den 14 mars 2017 i mål T-346/15, Bank Tejarat/rådet (ej publicerad, nedan kallad den överklagade domen, EU:T:2017:164), ska upphävas. Genom nämnda dom ogillade tribunalen Bank Tejarats talan om ogiltigförklaring av rådets beslut (Gusp) 2015/556 av den 7 april 2015 om ändring av rådets beslut 2010/413/Gusp om restriktiva åtgärder mot Iran (EUT L 92, 2015, s. 101) och rådets förordning (EU) 2015/549 av den 7 april 2015 om genomförande av förordning (EU) nr 267/2012 om restriktiva åtgärder mot Iran (EUT L 92, 2015, s. 12), i den mån dessa rättsakter avser klaganden (nedan kallade de angripna rättsakterna).

Tillämpliga bestämmelser

Förenta nationernas säkerhetsråds resolutioner 1929 och 2231 (2015)

- 2 Den 9 juni 2010 antog Förenta nationernas säkerhetsråd resolution 1929 (2010) (nedan kallad resolution 1929), genom vilken tillämpningsområdet för de restriktiva åtgärder som hade införts genom resolutionerna 1737 (2006), 1747 (2007) och 1803 (2008) utvidgades och ytterligare restriktiva åtgärder mot Islamiska republiken Iran infördes. I denna resolution nämner Förenta nationernas säkerhetsråd bland annat ”den potentiella kopplingen mellan Irans inkomster från energisektorn och finansieringen av Irans spridningskänsliga kärntekniska verksamhet”.
- 3 Den 14 juli 2015 antog Islamiska republiken Iran, å ena sidan, och Förbundsrepubliken Tyskland, Folkrepubliken Kina, Amerikas förenta stater, Ryska federationen, Republiken Frankrike och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland samt Europeiska unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, å andra sidan, i Wien (Österrike), den ”gemensamma övergripande handlingsplanen” för att tillhandahålla en långsiktig övergripande lösning på den iranska kärnenergifrågan (nedan kallad den gemensamma handlingsplanen).
- 4 Den 20 juli 2015 antog FN:s säkerhetsråd resolution 2231 (2015), genom vilken det godkände den gemensamma övergripande handlingsplanen, krävde att den skulle genomföras fullt ut i enlighet med de däri angivna tidsramarna och angav åtgärder som skulle genomföras i enlighet med planen.

Unionsrätt

- 5 Europeiska rådet uppmanade den 17 juni 2010 Europeiska unionens råd att anta bestämmelser för att genomföra de åtgärder som anges i resolution 1929 samt kompletterande åtgärder i syfte att, genom förhandlingar, bidra till en lösning på alla kvarstående frågor rörande Islamiska republiken Irans utveckling av känslig teknik till stöd för landets kärntekniska program och missilprogram. Dessa åtgärder skulle bland annat inriktas på handeln, den finansiella sektorn, den iranska transportsektorn och nyckelsektorer inom olje- och gasindustrin.
- 6 Den 26 juli 2010 antog Europeiska unionens råd beslut 2010/413/Gusp om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av gemensam ståndpunkt 2007/140/Gusp (EUT L 195, 2010, s. 39), vars bilaga II räknar upp namnen på de personer och enheter vars tillgångar är frysta. I skäl 22 i nämnda beslut hänvisas till resolution 1929 och påpekas att det i denna resolution anges att det finns en potentiell koppling mellan Islamiska republiken Irans inkomster från energisektorn och finansieringen av Irans spridningskänsliga kärntekniska verksamhet.
- 7 Den 25 oktober 2010 antog rådet förordning (EU) nr 961/2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning (EG) nr 423/2007 (EUT L 281, 2010, s. 1) för att säkerställa genomförandet i Europeiska unionen av de restriktiva åtgärder som föreskrevs i beslut 2010/413.

- 8 Den 23 januari 2012 antog rådet beslut 2012/35/Gusp om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 19, 2012, s. 22). Enligt skäl 13 i detta beslut bör restriktionerna för inresa samt frysningen av penningmedel och ekonomiska resurser tillämpas på flera personer och enheter som tillhandahåller sådant stöd till Irans regering som möjliggör för den att bedriva spridningskänslig kärnteknisk verksamhet eller utveckla system för kärnvapenbärare, särskilt personer och enheter som tillhandahåller ekonomiskt, logistiskt eller materiellt stöd till Irans regering.
- 9 Detta beslut ändrade led b och lade till ett led c i artikel 20.1 i beslut 2010/413, vilken föreskriver frysning av penningmedel tillhörande följande personer och enheter:
- ”b) Andra personer som inte omfattas av bilaga I som är engagerade i, direkt knutna till eller ger stöd till Irans spridningskänsliga kärntekniska verksamhet eller till utvecklingen av system för kärnvapenbärare, inklusive genom att medverka i upphandling av förbjudna artiklar och varor och förbjuden utrustning, materiel och teknik ..., enligt förteckningen i bilaga II.
- c) andra personer och enheter som inte omfattas av bilaga I men som ger stöd till Irans regering samt personer och enheter som är förbundna med dessa, enligt förteckningen i bilaga II.”
- 10 Den 23 mars 2012 antog rådet förordning (EU) nr 267/2012 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning nr 961/2010 (EUT L 88, 2012, s. 1), varigenom de restriktiva åtgärder som föreskrivs i beslut 2012/35 genomfördes i Europeiska unionen.
- 11 Artikel 23.2 i denna förordning föreskriver frysning av alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör personer, enheter och organ som förtecknas i bilaga IX, om vilka det i enlighet med artikel 20.1 b och c i rådets beslut 2010/413 har fastställts att de:
- ”a) är engagerade i, är direkt knutna till eller ger stöd till Irans spridningskänsliga kärntekniska verksamhet eller till Irans utveckling av system för kärnvapenbärare, inbegripet genom att medverka i upphandling av förbjudna varor och teknik, eller ägs eller kontrolleras av en sådan person eller enhet eller ett sådant organ, inbegripet genom olagliga medel, eller agerar på deras vägnar eller på deras uppdrag,
- ...
- d) är andra personer, enheter eller organ som tillhandahåller stöd, t.ex. materiellt, logistiskt eller ekonomiskt stöd till Irans regering, och personer och enheter som är associerade med dem.”
- 12 Rådets beslut 2012/635/Gusp av den 15 oktober 2012 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 282, 2012, s. 58, och rättelse i EUT L 251, 2013, s. 33), ändrade lydelsen av artikel 20.1 c i beslut 2010/413 enligt följande:
- ”andra personer och enheter som inte omfattas av bilaga I som tillhandahåller stöd till Irans regering och enheter som ägs eller kontrolleras av dem eller personer och enheter som är associerade med dem, enligt förteckningen i bilaga II.”
- 13 Genom förordning (EU) nr 1263/2012 av den 21 december 2012 om ändring av förordning nr 267/2012 (EUT L 356, 2012, s. 34), ändrade rådet lydelsen av artikel 23.2 d i den sistnämnda förordningen enligt följande:
- ”är andra personer, enheter eller organ som tillhandahåller stöd, t.ex. materiellt, logistiskt eller ekonomiskt stöd, till Irans regering och enheter som ägs eller kontrolleras av dem, eller personer och enheter som är associerade med dem”.

Bakgrund till tvisten

- 14 Klaganden, Bank Tejarat, är en iransk bank.
- 15 Genom beslut 2012/35 och genomförandeförordning (EU) nr 54/2012 av den 23 januari 2012 om genomförande av förordning nr 961/2010 (EUT L 19, 2012, s. 1) tog rådet, den 23 januari 2012, upp klaganden i förteckningar över personer och enheter vars tillgångar är frysta i bilaga II till beslut 2010/413 och i bilaga VIII till förordning nr 961/2010. Skälen för upptagande i dessa förteckningar var identiska och hade följande lydelse:

”Bank Tejarat är en statsägd bank. Den har direkt främjat Irans kärntekniska ambitioner. Exempelvis underlättade Bank Tejarat under 2011 överföring av tiotals miljoner dollar i syfte att hjälpa den på FN-förteckningen uppförda enheten Atomic Energy Organisation of Iran (AEOI) i dess strävan att få tillgång till urandioxid. AEOI är Irans största organisation för forskning om och utveckling av kärnteknik och förvaltar program för tillverkning av klyvbart material.

Bank Tejarat har tidigare även hjälpt på förteckningen uppförda iranska banker med att kringgå internationella sanktioner, till exempel genom att göra affärer i vilka de på FN-förteckningen uppförda bulvanföretagen inom Shahid Hemmat Industrial Group är inblandade.

Genom dess finansiella tjänster till på den EU-förteckningen uppförda Bank Mellat och Export Development Bank of Iran (EDBI) under de senaste åren har Bank Tejarat även gett stöd till dotterbolag and underställda till Irans revolutionsgarde, den på FN-förteckningen upptagna Defense Industries Organisation och det likaså på FN-förteckningen upptagna ministeriet för försvarsfrågor och logistiskt stöd till de väpnade styrkorna.”

- 16 Den 23 mars 2012 upptogs klaganden, genom förordning nr 267/2012, i förteckningen i bilaga IX till denna förordning, på grundval av samma skäl.
- 17 Genom rådets beslut 2012/457/Gusp av den 2 augusti 2012 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 208, 2012, s. 18) och rådets förordning (EU) nr 709/2012 av den 2 augusti 2012 om genomförande av förordning nr 267/2012 (EUT L 208, 2012, s. 2, och rättelse i EUT L 41, 2013, s. 14) ändrades skälen för upptagande av klaganden i förteckningarna över personer och enheter vars tillgångar är frysta, genom preciseringen att ”Bank Tejarat är en delvis statsägd bank”. I övrigt förblev skälen oförändrade.
- 18 I dom av den 22 januari 2015, Bank Tejarat/rådet (T-176/12, EU:T:2015:43), ogiltigförklarade tribunalen beslut 2012/35, genomförandeförordning nr 54/2012, förordning nr 267/2012 och genomförandeförordning nr 709/2012, i den del de avsåg klaganden, med hänvisning till att rådet inte hade visat att klaganden hade gett stöd till kärnvapenspridning eller hjälpt andra personer och enheter att kringgå eller bryta mot restriktiva åtgärder som hade vidtagits mot dem. Domen har inte överklagats.
- 19 Den 7 april 2015 tog rådet genom de angripna rättsakterna på nytt upp klaganden i förteckningen över personer och enheter vars tillgångar är frysta i bilaga II till beslut 2010/413 och i motsvarande förteckning i bilaga IX till förordning nr 267/2012 (nedan kallade de omtvistade förteckningarna). Skälen härför var följande:

”Bank Tejarat ger betydande stöd till Irans regering genom att erbjuda finansiella resurser och finansieringstjänster för olje- och gasutvecklingsprojekt. Olje- och gassektorn är en viktig finansieringskälla för Irans regering, och dotterföretag och enheter som ägs och kontrolleras av Irans regering genomför flera projekt som finansieras av Bank Tejarat. Dessutom ägs Bank Tejarat

fortfarande delvis av Irans regering, till vilken den är starkt knuten och som därför kan påverka Bank Tejarats beslut, inbegripet dess deltagande i finansiering av projekt som Irans regering betraktar som högprioriterade.

I och med att Bank Tejarat dessutom ger finansiering till olika projekt för produktion och raffinering av råolja vilka nödvändigtvis kräver anskaffning av sådan viktig utrustning och teknik för dessa sektorer som det råder förbud mot att leverera för användning i Iran, kan Bank Tejarat fastställas medverka till upphandling av förbjudna varor och förbjuden teknik.”

- 20 Den 18 oktober 2015 antog rådet, i samband med genomförandet av den gemensamma övergripande handlingsplanen, dels beslut (Gusp) 2015/1863 om ändring av beslut 2010/413 (EUT L 274, 2015, s. 174), vilket med avseende på klaganden upphävde de restriktiva åtgärder som föreskrivs i beslut 2010/413, dels genomförandeförordning (EU) 2015/1862 om genomförande av förordning nr 267/2012 (EUT L 274, 2015, s. 161), genom vilken klagandens namn ströks från förteckningen i bilaga IX till sistnämnda förordning.
- 21 Beslut 2015/1863 och genomförandeförordning 2015/1862 tillämpas sedan den 16 januari 2016, i enlighet med rådets beslut (Gusp) 2016/37 av den 16 januari 2016 om datumet för tillämpning av beslut 2015/1863 (EUT L 11 I, 2016, s. 1) respektive informationen om datumet för tillämpning av rådets förordning (EU) 2015/1861 om ändring av förordning nr 267/2012 och genomförandeförordning 2015/1862 (EUT C 15 I, 2016, s. 1).

Målet vid tribunalen och den överklagade domen

- 22 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 18 juni 2015 väckte klaganden talan om ogiltigförklaring av de angripna rättsakterna. Klaganden åberopade sju grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avsåg ett åsidosättande av artikel 266 FEUF. Den andra grunden avsåg ett åsidosättande av handläggningsregler, principen om rättskraft, rättssäkerhetsprincipen och av principen om domstolsavgörandens bindande verkan. Den tredje grunden avsåg ett åsidosättande av effektivitetsprincipen och av rätten till ett effektivt domstolsskydd samt ett åsidosättande av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) samt av artiklarna 6 och 13 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). Den fjärde grunden avsåg maktmissbruk och ett åsidosättande av principen om god förvaltningssed. Den femte grunden avsåg ett åsidosättande av grundläggande rättigheter, bland annat av klagandens rätt till egendom och rätt till skydd för sitt rykte, samt ett åsidosättande av proportionalitetsprincipen. Den sjätte grunden avsåg ett åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Den sjunde grunden avsåg en uppenbart oriktig bedömning.
- 23 Tribunalen underkände samtliga grunder och ogillade i enlighet därmed talan i dess helhet.

Parternas yrkanden och förfarandet vid domstolen

- 24 Klaganden har yrkat att domstolen ska
- bifalla överklagandet och upphäva de två punkterna i domslutet i den överklagade domen,
  - bifalla talan mot att klaganden på nytt togs upp i förteckningarna,
  - ogiltigförklara de angripna rättsakterna i den del de berör klaganden, och

- förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna såväl i överklagandeförfarandet som i förfarandet vid tribunalen.
- 25 Rådet har yrkat att domstolen ska
- avvisa eller, alternativt, ogilla överklagandet,
  - i andra hand, för det fall domstolen beslutar att upphäva den överklagade domen och själv meddela ett slutgiltigt avgörande, ogilla talan om ogiltigförklaring av de angripna rättsakterna, och
  - förplikta Bank Tejarat att ersätta rättegångskostnaderna för överklagandet.

Prövning av överklagandet

Huruvida överklagandet kan tas upp till sakprövning

Parternas argument

- 26 Rådet har gjort gällande att klaganden inte har något intresse av utgången av förevarande överklagande och att det därför inte kan tas upp till sakprövning, med anledning av att de restriktiva åtgärder som hade vidtagits gentemot klaganden upphävdes genom beslut 2015/1863 och genomförandeförordning 2015/1862, samt att de angripna rättsakterna inte hade skadat klagandens rykte.
- 27 Klaganden har gjort gällande att den visst har ett intresse av att få den överklagade domen upphävd och de omtvistade rättsakterna ogiltigförklarade inom ramen för den skadeståndstalan som klaganden väckt vid tribunalen, registrerad som mål T-37/17, samt av ett erkännande av att dessa rättsakter är rättsstridiga och av en slags icke-ekonomisk gottgörelse för den skada som dess rykte lidit.

Domstolens bedömning

- 28 Det framgår av fast rättspraxis att ett överklagande till sitt resultat ska kunna medföra en fördel för klaganden för att denne ska ha ett berättigat intresse av att få saken prövad (dom av den 21 december 2011, Frankrike/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, punkt 43 och där angiven rättspraxis).
- 29 Domstolen har funnit att en person eller enhet som upptagits i en förteckning över personer och enheter vilkas tillgångar är frysta ska anses ha åtminstone ett moraliskt intresse av att upptagandet ogiltigförklaras, för att unionsdomstolen ska fastställa att personen eller enheten aldrig borde ha upptagits i en sådan förteckning, med beaktande av konsekvenserna för dennes rykte, även efter det att vederbörande strukits från denna förteckning eller frysningen av dess tillgångar upphört (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 maj 2013, Abdulrahim/rådet och kommissionen, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punkterna 70–72, dom av den 8 september 2016, Iranian Offshore Engineering & Construction/rådet, C-459/15 P, ej publicerad, EU:C:2016:646, punkt 12, samt dom av den 15 juni 2017, Al-Faqih m.fl./kommissionen, C-19/16 P, EU:C:2017:466, punkt 36).
- 30 Av detta följer att klaganden har ett intresse, åtminstone ett moraliskt sådant, av att få upptagandet på nytt av dess namn i de omtvistade förteckningarna ogiltigförklarat även om den frysning av dess tillgångar som följde av att klaganden på nytt togs upp i förteckningen i bilaga II till beslut 2010/413 upphört och dess namn strukits från förteckningen i bilaga IX till förordning nr 267/2012, genom beslut 2015/1863 respektive genomförandeförordning 2015/1862.

31 Överklagandet kan följaktligen tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

32 Bank Tejarat har åberopat fyra grunder till stöd för sitt överklagande.

Den första och den andra grunden

– Parternas argument

33 I den första grunden har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid behandlingen av den bevisning som klaganden hade företett i syfte att bestrida skälen för upptagandet på nytt av dess namn i de omtvistade förteckningarna, särskilt genom att inte tillmäta det vittnesmål som hade lämnats av klagandens verkställande direktör tillräcklig betydelse, i punkterna 84–86 i den överklagade domen. Tribunalen missuppfattade därmed bevisningen och ålade klaganden en omöjlig börda vilket gjorde förfarandet orättvist.

34 I den andra grunden, som avser punkterna 83–114 i den överklagade domen, har klaganden gjort gällande att tribunalen missuppfattade den ingivna bevisningen, vars innebörd var tydlig, och kastade om bevisbördan genom att ålägga klaganden denna börda och kräva att den tillhandahöll negativ bevisning. Tribunalen bortsåg på så sätt från den avgörande bevisningen vilken bestod i dess verkställande direktörs vittnesmål och valde att förlita sig på innehållet i felaktiga och selektiva tidningsartiklar som rådet lagt fram, varav vissa, vilka härrörde från det iranska oljeministeriet, utgjorde propaganda. Tribunalen grundade sig också felaktigt på den iranska regeringens minoritetsandel i klagandens kapital. Tribunalen underkastade följaktligen inte den bevisning som hade lagts fram av rådet en fullständig och grundlig kontroll.

35 Rådet anser att den första grunden saknar stöd. Vad gäller den andra grunden anser rådet att klaganden i själva verket begär att domstolen ska göra en ny bedömning av bevisningen och att denna grund därför ska avvisas eller, i andra hand, ogillas.

– Domstolens bedömning

36 Genom den första och den andra grunden, som ska prövas gemensamt, har klaganden i huvudsak gjort gällande att, tribunalen åsidosatte reglerna om bevisbörda och missuppfattade bevisningen i samband med att den bedömde skälen i de angripna rättsakterna och i synnerhet klagandens deltagande i finansieringen av olika projekt inom olje- och gasssektorn.

37 Enligt fast rättspraxis är domstolen vid överklaganden varken behörig att fastställa de faktiska omständigheterna eller att i princip bedöma den bevisning som tribunalen godtagit till stöd för dessa omständigheter. Om bevisupptagningen har skett på ett riktigt sätt och de allmänna rättsprinciper och processuella regler som är tillämpliga i fråga om bevisbördan och bevisningen har iakttagits, är det tribunalen ensam som ska bedöma vilket värde som uppgifterna i målet ska tillmätas. Denna bedömning utgör således inte en rättsfråga som domstolen kan pröva, utom i fall då den bevisning som har getts in till tribunalen har missuppfattats. Domstolens behörighet att kontrollera tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna omfattar däremot bland annat frågan huruvida bestämmelserna om bevisbördan och bevisningen har iakttagits (dom av den 18 januari 2017, Toshiba/kommissionen, C-623/15 P, ej publicerad, EU:C:2017:21, punkt 39, och dom av den 14 juni 2018, Makhlouf/rådet, C-458/17 P, ej publicerad, EU:C:2018:441, punkt 57).

- 38 Vad avser frågan huruvida tribunalen åsidosatte bevisbördereglererna på området för restriktiva åtgärder ska det erinras om att unionsdomstolarna, när de kontrollerar dessa åtgärder, är skyldiga att, i enlighet med den behörighet som de getts enligt fördraget, säkerställa en i princip fullständig kontroll av lagenligheten av samtliga unionsrättsakter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2013, kommissionen m.fl./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P och C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 97, dom av den 28 november 2013, rådet/Fulmen och Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punkt 58, samt dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 106).
- 39 För att den domstolsprövning som garanteras i artikel 47 i stadgan ska vara effektiv krävs det att unionsdomstolen – inom ramen för sin kontroll av lagenligheten av de skäl som ligger till grund för beslutet att uppföra en person i förteckningen över personer som omfattas av restriktiva åtgärder – försäkras om att beslutet, som är individuellt i förhållande till den berörda personen, grundas på faktiska omständigheter som utgör ett tillräckligt underlag för ett sådant beslut. Detta förutsätter i förevarande fall en undersökning av de faktiska omständigheter som har åberopats i redogörelsen för skälen och som ligger till grund för nämnda beslut, vilket betyder att domstolskontrollen inte är begränsad till en abstrakt bedömning av huruvida de angivna skälen sannolikt är korrekta, utan avser huruvida dessa skäl, eller åtminstone ett av dessa skäl som i sig anses utgöra tillräckligt stöd för beslutet, är väl underbyggda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2013, kommissionen m.fl./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P och C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 119, dom av den 18 juni 2015, Ipatau/rådet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punkt 42, och dom av den 18 februari 2016, rådet/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, punkt 109). Det är för övrigt den behöriga unionsmyndigheten som, vid ett eventuellt bestridande, ska visa att det finns grund för de skäl som har åberopats mot den berörda personen, och inte den berörda personen som ska bevisa motsatsen, det vill säga att det saknas grund för skälen (dom av den 18 juli 2013, kommissionen m.fl./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P och C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 121, och dom av den 28 november 2013, rådet/Fulmen och Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punkt 66).
- 40 I förevarande fall har rådet för att visa att skälen i de omtvistade rättsakterna är välgrundade bland annat, utöver ett förslag från en medlemsstat, inkommit med ett antal offentliga handlingar, däribland flera tidningsartiklar vilka räknas upp i punkt 65 i den överklagade domen samt klagandens årsrapport för 2014, som citeras i punkt 108 i nämnda dom. På grundval av dessa handlingar prövade tribunalen konkret, i punkterna 87–89, 107–109, 111 och 112 i den överklagade domen, huruvida dessa skäl var tillräckligt underbyggda av rådet, samtidigt som den beaktade de argument som klaganden hade anfört till stöd för de handlingar som den hade tillhandahållit, närmare bestämt dess verkställande direktörs vittnesmål och flera interna handlingar.
- 41 Det kan således konstateras att tribunalen prövade samtliga ingivna handlingar och de argument som hade framförts av såväl rådet som klaganden. Genom att bedöma att de omständigheter som hade anförts av klaganden inte kullkastade de slutsatser som rådet hade dragit av denna bevisning, kastade tribunalen varken om bevisbördan eller krävde att klaganden skulle tillhandahålla negativ bevisning.
- 42 Dessutom grundar sig tribunalens konstaterande, i punkterna 110 och 114 i den överklagade domen, att rådet utan att begå något faktiskt fel eller göra en ”uppenbart oriktig bedömning” hade kunnat bedöma att klaganden hade finansierat olika projekt inom olje- och gassektorn, såsom framgår av punkterna 85–109 i den överklagade domen, på en kontroll av tribunalen av att de faktiska omständigheter som hade åberopats i skälen till de angripna rättsakterna var korrekta samt på en sådan fullständig prövning som tribunalen är skyldig att göra enligt den rättspraxis som anges i punkterna 38 och 39 ovan.
- 43 Under dessa omständigheter syftar klagandens påstående om åsidosättande och omkastning av bevisbördan i själva verket till att ifrågasätta tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna och av bevisningen och det värde som tribunalen tillmätt dessa. Denna bedömning kan emellertid inte, enligt den rättspraxis som nämns i punkt 37 ovan, prövas av domstolen, utom i fall då dessa omständigheter har missuppfattats.

- 44 Vad gäller frågan huruvida den åberopade bevisningen har missuppfattats, ska det erinras om att en sådan missuppfattning föreligger när bedömningen av den befintliga bevisningen framstår som uppenbart felaktig utan att någon ny bevisning har beaktats. Det ska emellertid utifrån handlingarna i målet vara uppenbart att tribunalen missuppfattat bevisningen eller de faktiska omständigheterna, utan att domstolen ska behöva göra en ny bedömning därav (dom av den 7 april 2016, Akhras/rådet, C-193/15 P, EU:C:2016:219, punkt 68 och där angiven rättspraxis). När en klagande har gjort gällande att tribunalen har missuppfattat bevisningen har vederbörande dessutom en skyldighet att exakt ange vilka omständigheter som tribunalen har missuppfattat och visa de bedömningsfel som klaganden anser har föranlett denna missuppfattning hos tribunalen (dom av den 3 december 2015, Italien/kommissionen, C-280/14 P, EU:C:2015:792, punkt 52, och dom av den 19 oktober 2017, Yanukovych/rådet, C-598/16 P, ej publicerad, EU:C:2017:786, punkt 46 och där angiven rättspraxis).
- 45 Vad beträffar konstaterandena avseende det vittnesmål som hade lämnats av klagandens verkställande direktör, i punkterna 83–86 i den överklagade domen, och de konstateranden som grundade sig på denna bevisning, ska det noteras att klaganden inte alls har styrkt att dessa konstateranden utgjorde en felaktig bedömning av tribunalen vilken resulterade i en missuppfattning. Det är heller inte uppenbart att de tidningsartiklar som avses i punkterna 88 och 89 i den överklagade domen eller tribunalens konstateranden avseende de faktiska omständigheterna i punkterna 91–112 i den överklagade domen gav upphov till en missuppfattning. Tvärtom visar dessa konstateranden att domstolen faktiskt tog hänsyn till klagandens verkställande direktörs vittnesmål, samtidigt som den preciserade varför detta vittnesmål, vilket skulle tillmätas ett lågt bevisvärde, inte kunde kullkasta den slutsats som presenteras i punkt 89 i den överklagade domen, vilken grundade sig på handlingar som hade ingetts av rådet.
- 46 Klaganden har vidare låtit förstå att tribunalen missuppfattade nämnda vittnesmål, genom att bedöma att det inte kunde anses skilja sig från eller vara oberoende av klagandens vittnesmål och att det hade ett lågt bevisvärde eftersom det hade lämnats på klagandens begäran med tanke på talan i första instans och av en person som var direktör för den sistnämnda. Med detta påstående vill klaganden emellertid inte visa att bevisning missuppfattats, utan ifrågasätta tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna och av bevisningen, vilken inte kan prövas i sak i ett överklagande.
- 47 Av detta följer att överklagandet inte kan bifallas på den första eller den andra grunden.

Den tredje grunden

– Parternas argument

- 48 I den tredje grunden, vilken består av två delar, har klaganden gjort gällande att tribunalen felaktigt bedömde att de ifrågasatta skälen för att på nytt ta upp klaganden i de omtvistade förteckningarna, även om skälen skulle visa sig vara styrkta, uppfyllde kriterierna för upptagande i förteckningen.
- 49 I den första delgrunden har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i punkterna 128 och 129 i den överklagade domen, genom att bedöma att klaganden gav direkt ekonomiskt stöd till Irans regering och att det kriterium som anges i artikel 20.1 c i beslut 2010/413 och artikel 23.2 d i förordning 267/2012, som krävde sådant stöd, följaktligen var uppfyllt. Enligt klaganden visade rådets påståenden på sin höjd att det rörde sig om ett indirekt ekonomiskt stöd, eftersom klaganden klandrades för att erbjuda finansiella resurser och finansieringstjänster för olje- och gasutvecklingsprojekt, varav vissa drevs av dotterbolag till enheter som kontrolleras av Irans regering.

50 I den andra delgrunden har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i punkt 133 i den överklagade domen, genom att fastställa att klaganden var direkt inblandad i upphandlingen av förbjudna varor och teknik och att det kriterium som föreskrivs i artikel 20.1 b i beslut 2010/413 och artikel 23.2 a i förordning nr 267/2012 var uppfyllt, trots att klaganden inte på något sätt varit inblandad i upphandling av sådana varor eller teknik.

51 Rådet har anfört att den tredje grunden saknar stöd. Vad beträffar kriteriet om ekonomiskt stöd till den iranska regeringen har klaganden felaktigt bedömt att endast direktstöd kan läggas till grund för ett beslut att ta upp en enhet i de omtvistade förteckningarna, i synnerhet mot bakgrund av det mål som eftersträvas med beslut 2010/413 och förordning nr 267/2012. Vad gäller det kriterium som avser upphandling av förbjudna varor och teknik krävs endast att en person eller enhet medverkar till detta förvärv.

– *Domstolens bedömning*

52 Vad gäller den första delen av den tredje grunden ska det noteras att tribunalen med rätta, i punkt 122 i den överklagade domen, erinrade om att kriteriet om stöd till Irans regering i artikel 20.1 c i beslut 2010/413, i dess lydelse enligt beslut 2012/635, och artikel 23.2 d i förordning nr 267/2012, i dess lydelse enligt förordning nr 1263/2012, ska tolkas så, att det avser verksamhet som bedrivs av den berörda personen eller enheten och som, även om den som sådan inte har något direkt eller indirekt samband med spridningen av kärnmaterial, ändå kan främja denna genom att ge Irans regering tillgångar eller materiellt, finansiellt eller logistiskt stöd som gör det möjligt för den att fortsätta med sådan spridning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 mars 2016, National Iranian Oil Company/rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punkterna 80 och 81, samt dom av den 7 april 2016, Central Bank of Iran/rådet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, punkt 44).

53 Såsom framgår av punkterna 81 och 82 i domen av den 1 mars 2016, National Iranian Oil Company/rådet (C-440/14 P, EU:C:2016:128), tar detta kriterium hänsyn till ”den potentiella kopplingen mellan Irans inkomster från energisektorn och finansieringen av Irans spridningskänsliga kärntekniska verksamhet”, vilken bland annat uppmärksammas i resolution 1929 och skäl 22 i beslut 2010/413, i syfte att undergräva den iranska regeringens finansiering av Irans kärntekniska program. Unionslagstiftaren har sålunda fastställt att det finns en koppling mellan energisektorn och kärnavapensspridningen.

54 Det följer dessutom av domstolens praxis att detta kriterium, tolkat mot bakgrund av de mål som eftersträvas av rådet, avser former av stöd som genom deras kvantitativa eller kvalitativa betydelse bidrar till att Irans kärntekniska verksamhet kan drivas vidare (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 mars 2016, National Iranian Oil Company/rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punkt 83, och beslut av den 4 april 2017, Sharif University of Technology/rådet, C-385/16 P, ej publicerat, EU:C:2017:258, punkt 64).

55 Under dessa förhållanden och mot bakgrund av det mål som domstolen erinrar om i punkt 52 ovan är den viktiga frågan huruvida den verksamhet som bedrivs av den berörda personen eller enheten kan främja kärnavapensspridning, genom sin kvantitativa eller kvalitativa betydelse, genom att ge Irans regering tillgångar eller materiellt, finansiellt eller logistiskt stöd som gör det möjligt för den att fortsätta med sådan spridning.

56 Såsom framgår av punkterna 125–128 i den överklagade domen fastställde tribunalen i förevarande fall, på grundval av sina konstateranden avseende de faktiska omständigheterna, att klaganden hade deltagit i finansieringen av flera stora projekt inom olje- och gassektorn i Iran. Syftet med dessa projekt var att rusta upp vissa anläggningar eller att inrätta nya anläggningar, varav vissa avsevärt skulle öka dessa anläggningars kapacitet för produktion och raffinering av råolja, och därmed Islamiska republiken Irans kapacitet. Klaganden bestred inte omfattningen av detta deltagande i förfarandet vid tribunalen.

- 57 Av detta följer att tribunalen, med beaktande av klagandens ekonomiska verksamhet som består i att finansiera stora projekt inom en sektor för vilken kopplingen till kärnavapensspridning är fastställd i de tillämpliga bestämmelserna, inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den bedömde att klaganden hade gett Irans regering stöd, varmed det kriterium som anges i artikel 20.1 c i beslut 2010/413, i dess lydelse enligt beslut 2012/635, och i artikel 23.2 d i förordning nr 267/2012, i dess lydelse enligt förordning nr 1263/2012, var uppfyllt. Frågan huruvida sådant stöd ska betraktas som direkt eller indirekt saknar i förevarande fall följaktligen betydelse.
- 58 Under dessa omständigheter ska domslutet i den överklagade domen, i den mån som klaganden genom de angripna rättsakterna på nytt togs upp i de omtvistade förteckningarna med anledning av att banken gett stöd till Irans regering, anses vara välgrundat.
- 59 När det gäller den andra delen av den tredje grunden för överklagandet, ska det noteras att den syftar till att visa att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att bedöma att skälet för upptagande, enligt vilket klaganden kunde anses medverka till upphandlingen av förbjudna varor och teknik, uppfyllde kriteriet i artikel 20.1 b i beslut 2010/413 och artikel 23.2 a i förordning nr 267/2012.
- 60 Vad gäller kontrollen av lagenligheten av ett beslut att vidta restriktiva åtgärder har det i rättspraxis slagits fast att om unionsdomstolarna finner att åtminstone ett av de anförda skälen är tillräckligt precist och konkret, att det är väl underbyggt och att det i sig utgör tillräckligt stöd för beslutet kan det förhållandet att detsamma inte gäller för andra skäl – med hänsyn till åtgärdernas preventiva karaktär – inte motivera att beslutet ogiltigförklaras (dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 72 och där angiven rättspraxis).
- 61 Eftersom domslutet i den överklagade domen ska anses vara välgrundat, vilket framgår av punkt 58 ovan, i den mån som klaganden genom de angripna rättsakterna på nytt togs upp i de omtvistade förteckningarna av den anledningen att klaganden gav stöd till Irans regering, kan felaktig rättstillämpning av tribunalen vad avser skälet om upphandling av förbjudna varor och teknik, för det fall den är styrkt, inte medföra att de angripna rättsakterna ogiltigförklaras. Därmed saknar den andra delen av den tredje grunden för överklagandet verkan och ska underkännas.
- 62 Av det ovan anförda följer att överklagandet inte kan bifallas på den tredje grunden.

Den fjärde grunden

– Parternas argument

- 63 Genom sin fjärde grund har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att fastställa att rådet hade rätt att anta ett beslut om upptagande på nytt i de omtvistade förteckningarna på grundval av skäl som avsåg ett tidigare handlande och inte ett nytt handlande eller nyligen upptäckt handlande, när sådana skäl hade kunnat och borde ha åberopats i samband med det första upptagandet. När en person eller enhet på nytt tas upp i förteckningarna över personer och enheter som omfattas av restriktiva åtgärder kan rådet inte inskränka sig till att ändra de skäl som låg till grund för det ursprungliga upptagandet i sådana förteckningar. Tribunalen bedömde således således felaktigt, särskilt i punkterna 31, 32, 36–40, 45, 47 och 145 i den överklagade domen, att rådet varken hade åsidosatt artikel 266 FEUF, principen om rättskraft, rättssäkerhetsprincipen eller principen om domstolsavgörandens bindande verkan, och inte heller rätten till ett effektivt domstolsskydd, effektivitetsprincipen, de rättigheter som följer av artikel 47 i stadgan, artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen eller rätten till god förvaltning.

64 Klaganden har tillagt att upptagandet på nytt av dess namn i de omtvistade förteckningarna i strid med artikel 266 FEUF ersätter det ursprungliga upptagandet, i motsats till vad tribunalen slog fast i den överklagade domen. Vidare borde tribunalen ha kommit fram till att rådet genom sitt handlande kringgick domen av den 22 januari 2015, Bank Tejarat/rådet (T-176/12, EU:T:2015:43), och berövade den all ändamålsenlig verkan, varmed talan om ogiltigförklaring förlorade sin verkan och nytta i praktiken. Därmed missbrukade rådet förfarandet. Klaganden har dessutom hävdats att dess situation, i strid med artikel 41 i stadgan, inte behandlades opartiskt, rättvist och inom skälig tid, eftersom förfarandet för upptagande på nytt inte kunde skiljas från de föregående upptagandena. Klaganden har slutligen hävdats att eftersom dessa rättigheter och principer inte respekterades innebar upptagandet på nytt av klaganden att dess grundläggande rättigheter, särskilt dess rätt till egendom, och proportionalitetsprincipen åsidosattes.

65 Rådet anser däremot att det inte var skyldigt att, vid tidpunkten för det ursprungliga upptagandet av klaganden, åberopa samtliga kriterier för upptagande och skäl som kunde anföras och att det, efter det att en dom ogiltigförklarat det ursprungliga upptagandet, är möjligt att anta ett beslut om upptagande på nytt under förutsättning att detta nya beslut inte berörs av samma processuella eller materiella fel som dem som konstaterats i domen.

– *Domstolens bedömning*

66 I överklagandets fjärde grund grundar sig det åsidosättande av olika unionsrättsliga principer och grundläggande rättigheter som har åberopats av klaganden i huvudsak på argumentet att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att bedöma att en enhet, med avseende på vilken restriktiva åtgärder hade ogiltigförklarats, på nytt kunde tas upp i en förteckning över enheter vars tillgångar ska frysas, eftersom uppgifterna i den nya redogörelsen för skälen inte avsåg ett nytt handlande eller nyligen upptäckt handlande, och därför borde ha åberopats i samband med det första upptagandet i förteckningen.

67 För det första ska den institution från vilken den ogiltigförklarade rättsakten härrör, enligt artikel 266 FEUF, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen om ogiltigförklaring.

68 Av denna bestämmelse framgår att i det fall där en rättsakt har ogiltigförklarats eller konstaterats vara ogiltig är de institutioner som antagit denna rättsakt endast skyldiga att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen. Institutionerna har följaktligen ett stort utrymme för skönsmässig bedömning för att bestämma på vilket sätt de ska avhjälpa den fastställda rättsstridigheten. Detta förutsätter dock att tillvägagångssättet är förenligt med domslutet i den aktuella domen samt med de domskäl som utgör det nödvändiga stödet för detta (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 januari 2016, CM Eurologistik och GLS, C-283/14 och C-284/14, EU:C:2016:57, punkterna 75 och 76, samt dom av den 15 mars 2018, Deichmann, C-256/16, EU:C:2018:187, punkt 87).

69 Artikel 266 FEUF ger dock inte i sig något svar på frågan huruvida det är tillåtet för rådet att på nytt ta upp klaganden i de omtvistade förteckningarna på grundval av andra skäl än dem som anges i de ogiltigförklarade rättsakterna. Denna fråga, vilken kräver att det fastställs huruvida domen om ogiltigförklaring begränsar rådets möjlighet att anta rättsakter om upptagande på nytt, kan däremot bedömas mot bakgrund av principen om rättskraft.

70 Vad avser denna princip ska det erinras om att domar om ogiltigförklaring som meddelas av unionsdomstolarna åtnjuter rättskraft så snart de blivit slutgiltiga. Denna rättskraft omfattar inte endast domslutet, utan även domskälen i den mån dessa ger nödvändigt stöd för domslutet och därför inte kan skiljas från domslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 november 2012, Al-Aqsa/rådet och Nederländerna/Al-Aqsa, C-539/10 P och C-550/10 P, EU:C:2012:711, punkt 49 och där angiven rättspraxis).

- 71 Det följer av fast rättspraxis att rättskraften endast omfattar de sak- och rättsfrågor som faktiskt eller med nödvändighet har avgjorts genom det aktuella domstolsavgörandet (dom av den 29 mars 2011, ThyssenKrupp Nirosta/kommissionen, C-352/09 P, EU:C:2011:191, punkt 123, och dom av den 13 september 2017, Pappalardo m.fl./kommissionen, C-350/16 P, EU:C:2017:672, punkt 37).
- 72 I förevarande fall ogiltigförklarade tribunalen i domen av den 22 januari 2015, Bank Tejarat/rådet (T-176/12, EU:T:2015:43), det ursprungliga upptagandet av klaganden i de omtvistade förteckningarna genom att i punkt 60 i nämnda dom fastställa att de av rådet åberopade uppgifterna inte visade att klaganden hade gett stöd till kärnavapenspridning eller hjälpt andra personer och enheter att kringgå eller bryta mot restriktiva åtgärder som hade vidtagits mot dem. I det förfarande som avslutades genom denna dom åberopade rådet, såsom framgår av punkterna 40 och 41 i domen, utöver ett förslag från en medlemsstat, endast en skrivelse jämte en bilaga från klaganden till stöd för att de restriktiva åtgärder som avsåg klaganden var välgrundade.
- 73 Ogiltigförklaringen av rådets rättsakter genom denna dom hade följaktligen sin grund i den bristande bevisningen till stöd för de faktiska omständigheterna som låg till grund för rättsakterna. Av ett sådant konstaterande, vilket har rättskraft enligt den rättspraxis som nämnts i punkt 71 ovan, går det inte att sluta sig till att rådet därefter inte kan åberopa andra bevis till stöd för att de angivna skälen är korrekta, eller att rådet aldrig kan visa att klaganden främjar kärnavapenspridning eller hjälper andra personer och enheter att kringgå eller bryta mot restriktiva åtgärder som hade vidtagits mot dem.
- 74 Det ska emellertid konstateras att upptagandet på nytt, genom de angripna rättsakterna, av klaganden i de omtvistade förteckningarna grundar sig på kriterier som skiljer sig från dem som låg till grund för det ursprungliga upptagandet, vilket ogiltigförklarades genom domen av den 22 januari 2015, Bank Tejarat/rådet (T-176/12, EU:T:2015:43), och därmed på en annan rättslig grund, såsom tribunalen slog fast i punkt 36 i den överklagade domen. Dessutom är redogörelsen för skälen i de angripna rättsakterna och de rättsakter varigenom det ursprungliga upptagandet skedde samt den bevisning som ingetts till tribunalen inte densamma.
- 75 Klaganden har emellertid gjort gällande att, i den mån de faktiska omständigheter på vilka rådet grundade sitt beslut att på nytt ta upp klaganden i de omtvistade förteckningarna redan var tillgängliga vid tidpunkten för det ursprungliga upptagandet, hade rådet en skyldighet att uttömma samtliga tillgängliga uppgifter och rättsliga slutsatser som kunde motivera införandet av restriktiva åtgärder mot klaganden vid det första upptagandet.
- 76 I detta avseende är det tillräckligt att konstatera att principen om rättskraft inte kan anses ha åsidosatts på grundval av denna invändning eftersom nämnda uppgifter och rättsliga slutsatser, då de antagligen inte beaktades i beslutet med rättskraft, inte kan utgöra sak- och rättsfrågor som faktiskt eller med nödvändighet har avgjorts genom nämnda beslut i den mening som avses i den rättspraxis som omnämns i punkt 71 ovan.
- 77 Det följer av det ovan anförda att tribunalen utan att göra sig skyldig till felaktig rättstillämpning fann att rådet inte åsidosatte den rättskraft som domen av den 22 januari 2015, Bank Tejarat/rådet (T-176/12, EU:T:2015:43), har genom att anta de angripna rättsakterna på grundval av skäl som avser stöd till Irans regering, vilka det erinras om i punkt 19 ovan.
- 78 Vad beträffar rättssäkerhetsprincipen ska det påpekas att klaganden i sitt överklagande inte har framfört något särskilt argument till stöd för att denna princip, i förevarande fall, ger ett mer omfattande skydd än det som följer av principen om rättskraft för en person eller enhet, med avseende på vilken ett beslut om upptagande i en förteckning över personer och enheter vars tillgångar är frysta har ogiltigförklarats, mot att nya restriktiva åtgärder antas vilka grundar sig på andra upptagandekriterier eller skäl.

- 79 Vad gäller principen om ett effektivt domstolsskydd utgör den en allmän rättslig princip, som i nuläget föreskrivs i artikel 47 i stadgan. Denna artikel säkerställer, i unionsrätten, det skydd som artikel 6.1 och artikel 13 i Europakonventionen ger (dom av den 16 maj 2017, *Berlioz Investment Fund*, C-682/15, EU:C:2017:373, punkt 54 och där angiven rättspraxis). I nämnda artikel 47 första stycket i stadgan föreskrivs nämligen att var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i den artikeln.
- 80 Principen om ett effektivt domstolsskydd får emellertid inte hindra rådet från att på nytt ta upp en person eller en enhet i förteckningar över personer och enheter vars tillgångar ska frysas, på grundval av andra skäl än de på vilka det ursprungliga upptagandet av personen eller enheten grundade sig. Denna princip syftar nämligen till att säkerställa att en rättsakt som går någon emot kan överklagas till domstol och inte till att en ny rättsakt som går någon emot, vilken grundar sig på andra skäl, inte kan antas.
- 81 Domstolen har slagit fast att om ett beslut av en unionsinstitution som är föremål för ett överklagande har ogiltigförklarats ska detta beslut anses aldrig ha förelegat, och denna institution, som har för avsikt att fatta ett nytt beslut, kan företa en fullständig omprövning och återropa andra grunder än dem som det ogiltigförklarade beslutet grundade sig på (se, analogt, dom av den 6 mars 2003, *Interporc/kommissionen*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punkt 31).
- 82 Under dessa omständigheter är en sådan rättsstridighet som den som fastställdes av tribunalen i domen av den 22 januari 2015, *Bank Tejarat/rådet* (T-176/12, EU:T:2015:43), i samband med det första upptagandet av klaganden i de omtvistade förteckningarna, inte av sådant slag att den hindrar rådet från att, efter en översyn av situationen, anta nya restriktiva åtgärder på grundval av redan existerande eller tillgängliga fakta.
- 83 Dessutom bör det noteras att i förfarandet som avslutades med domen av den 22 januari 2015, *Bank Tejarat/rådet* (T-176/12, EU:T:2015:43), som nu har blivit slutgiltig, yrkade klaganden med framgång att de restriktiva åtgärder som hade antagits år 2012 skulle ogiltigförklaras. Dessa åtgärder avlägsnades från unionens rättsordning, såsom tribunalen slog fast i punkt 45 i den överklagade domen. Detta innebär att klaganden kan återropa denna dom till stöd för den talan om skadestånd som den väckt vid tribunalen, vilken registrerats under målnummer T-37/17. Klaganden har dessutom möjlighet att väcka en ny talan vid unionsdomstolen för att få lagenligheten av ett beslut om upptagande på nytt prövat, i syfte att dess ursprungliga situation ska återupprättas samt att erhålla skadestånd. Klaganden har i förevarande fall utnyttjat denna möjlighet.
- 84 Härav följer att tribunalen i förevarande fall inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att antagandet av de omtvistade rättsakterna inte utgjorde ett åsidosättande av principen om ett effektivt domstolsskydd, såsom framgår av punkt 47 i den överklagade domen.
- 85 Klaganden har för övrigt inte återopat några omständigheter vilka visar att principen om god förvaltningssed, vilken föreskrivs i artikel 41 i stadgan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 maj 2014, N., C-604/12, EU:C:2014:302, punkt 49, samt dom av den 17 juli 2014, *YS m.fl.*, C-141/12 och C-372/12, EU:C:2014:2081, punkt 68), åsidosatts. Syftet med rätten för var och en att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid av unionens institutioner när en enskild åtgärd som påverkar individen negativt har vidtagits, vilken följer av denna princip, är nämligen inte att garantera att rådet inte, för framtiden, antar nya restriktiva åtgärder grundade på andra skäl.
- 86 Klaganden har inte heller återopat några omständigheter som styrker maktmissbruk av rådet. Enligt fast praxis från EU-domstolen innebär en rättsakt maktmissbruk endast om det på grundval av objektiva, relevanta och samstämmiga uppgifter framgår att den har antagits uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem för vilka befogenheten i fråga har tilldelats

eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget, i syfte att komma till rätta med situationen i det konkreta fallet (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 135 och där angiven rättspraxis). Vidare slog tribunalen, i punkt 144 i den överklagade domen, fast att upptagandet på nytt av klaganden i de omtvistade förteckningarna syftade till att genomföra de mål som eftersträvades med bestämmelserna i beslut 2010/413 och förordning nr 267/2012. Tribunalen underkände därmed med rätta, i punkt 146 i den överklagade domen, grunden om maktmissbruk och åsidosättande av principen om god förvaltningssed.

- 87 Slutligen har klaganden anfört att eftersom de principer och rättigheter som den har åberopat till stöd för den fjärde grunden inte har iakttagits utgjorde upptagandet på nytt av klaganden i de omtvistade förteckningarna ett åsidosättande av dess grundläggande rättigheter, särskilt dess rätt till egendom, samt av proportionalitetsprincipen. Av det ovan anförda framgår emellertid att de rättigheter och principer som klaganden har åberopat inte har åsidosatts. Klaganden har för övrigt inte riktat kritik mot punkterna 147–165 i den överklagade domen, i vilka tribunalen underkände den grund enligt vilken rådets beslut att på nytt ta upp klaganden i de omtvistade förteckningarna utgjorde ett åsidosättande av klagandens grundläggande rättigheter, särskilt dess rätt till egendom, samt av proportionalitetsprincipen.
- 88 Mot bakgrund av det ovan anförda kan överklagandet inte bifallas på den fjärde grunden och överklagandet ska därmed ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader

- 89 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet ogillas. Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 90 Rådet har yrkat att klaganden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet, ska den bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

- 1) Överklagandet ogillas.**
- 2) Bank Tejarat ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för Europeiska unionens råd.**

Underskrifter